

**Uchwała XI/106/07
Rady Miejskiej w Karlinie
z dnia 29 czerwca 2007 roku**

**w sprawie przyjęcia „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu
Miasta i Gminy Karlino na lata 2007-2032”**

Na podstawie art. 18, ust. 1 w związku z art. 7 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 159 ze zm.) Rada Miejska w Karlinie uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Karlino na lata 2007-2032”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Karlino.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

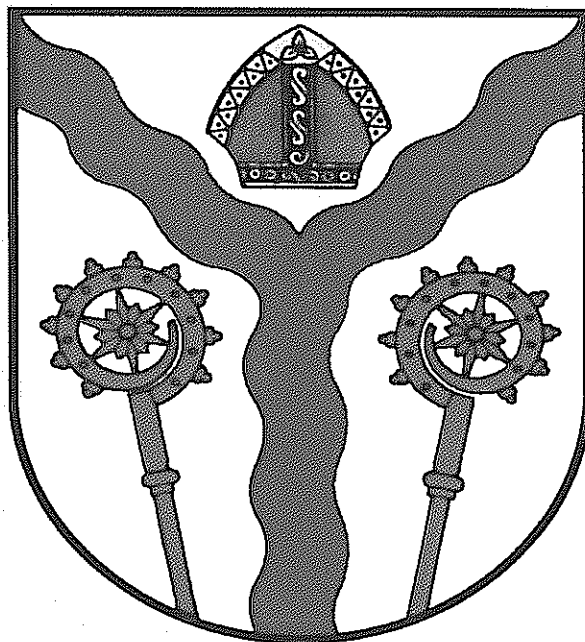
Przewodniczący Rady Miejskiej

Kazimierz Ryszewski

Załącznik nr 1 do Uchwały
Rady Miejskiej w Karlinie
Nr XI/106/07
z dnia 29 czerwca 2007 r.

**PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU MIASTA I GMINY KARLINO**

na lata 2007 – 2032

Karlino, czerwiec 2007r.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	2
2. Cel i zadania Programu	3
3. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego	4
4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest	6
5. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy Karlino.....	7
6. Finansowe aspekty realizacji Programu.....	9
7. Harmonogram realizacji Programu.....	10
8. Podsumowanie	11
9. Załączniki.....	12

Spis załączników

Załącznik 1. Wykaz podstawowych aktów prawnych dot. azbestu obowiązujących w Polsce.

Załącznik 2. Druk informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

Załącznik 3. Druk wniosku o dofinansowanie utylizacji azbestu.

- płyt elewacyjnych i balkonowych,
- rur do wykonania instalacji wodociagowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania,
- sprzęgieł i hamulców do wind,
- różnych typów izolacji cieplnej, bojlerów, kotłów, wymienników ciepła, przewodów centralnego ogrzewania,
- ognioodpornych koców azbestowych;

2 Cel i zadania Programu

Podstawowym celem Programu jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Karlino a przez to wyeliminowanie szkodliwego wpływu i niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel gmina wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczanie terenu państwa z azbestu i wyrobów go zawierających do 31.12.2032 roku. Gmina Karlino zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta do 31.12.2032 roku.

Program zakłada realizację następujących zadań:

- 1) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
- 2) Opracowanie mapy zagrożeń oddziaływania azbestu.
- 3) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierający azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.
- 4) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.
- 5) Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.
- 6) Odbiór odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych.

Z jednej strony w sporze, dotyczącym szkodliwości azbestu, stanęli lekarze i ekolodzy, z drugiej - producenci i robotnicy zatrudnieni w zakładach wytwarzających ten materiał. Ostatecznie konflikt zakończyło ogłoszenie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (z 19 czerwca 1997 roku), a także wydanie przez ministra gospodarki rozporządzenia w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (z 14 sierpnia 1998 roku).

Włókna azbestu mają średnicę czterokrotnie cieńszą od ludzkiego włosa. Badania zaś dowiodły, że wszystkie włókna, których średnica jest mniejsza od 3 mikrometrów, a długość większa niż 5 mikrometrów są respirabilne - a to oznacza, że wciągnięte wraz z powietrzem do płuc, pozostają tam. Może to powodować chorobę zwaną azbestozą. Pył azbestowy nie tylko zanieczyszcza płuca, ale i mechanicznie je uszkadza - ostre drobinki drażnią śluzówkę, co powoduje zwłóknienie tkanki płucnej i pośrednio proces nowotworowy, a organizm nie jest w stanie rozpuścić włókien azbestu ze względu na ich dużą odporność chemiczną. Proces chorobowy przy azbestozie jest długi - średnio wynosi 20 lat od chwili zetknięcia się z azbestem. Choroba objawia się napadami kaszlu i astmą.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

„**wyroby miękkie**” - których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000kg/m^3 , to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„**wyroby twarde**” - których gęstość objętościowa jest większa niż 1000kg/m^3 , zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

4. Postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

Według obowiązującego prawa prace polegające na usuwaniu lub naprawie wyrobów zawierających azbest mogą być wykonywane wyłącznie przez wykonawców posiadających odpowiednie wyposażenie techniczne do prowadzenia takich prac oraz

nieodpowiednim postępowaniem z odpadami zawierającymi azbest jest pomoc w sfinansowaniu ze źródeł zewnętrznych np. kosztów usuwania, transportu i unieszkodliwienia powstałych przy tym odpadów.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. W sposób szczegółowy określa również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

5. Informacje o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Karlino.

Określenie ilości azbestu na terenie Gminy Karlino.

Inwentaryzacja jest podstawą opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Karlino. Warunkiem koniecznym bezpiecznego dla ludzi i środowiska użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest jest rzetelnie sporządzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i ocena ich stanu, określająca, w zależności od rodzaju, stanu i sposobu zastosowania azbestu, stopień pilności wymiany wyrobów zawierających azbest.

Na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, zgłoszonych do Burmistrza Miasta i Gminy Karlino przez właścicieli i zarządców nieruchomości, określono ilości oraz miejsca występowania takich wyrobów na terenie Gminy Karlino.

Szczegółowy wykaz właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów budowlanych, w których występują elementy zawierające azbest zawarte jest w elektronicznej bazie danych.

W roku 2007 Komisja powołana przez Burmistrza Miasta i Gminy Karlino zweryfikuje i zaktualizuje inwentaryzację azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy Karlino.

12	Karlino	
	Budynki mieszkalne, budynki inwentarskie i budynki gospodarcze	2.500 m ²
RAZEM		38.578 m ²

Na terenie miasta i gminy występują również rurociągi wodociągowe wykonane w latach 70-tych i 80-tych z rur azbestowo-cementowych.

Na terenie miasta i gminy istnieje około **8,5 km** sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Najbliższymi ośrodkami zajmującymi się utylizacją i składowaniem odpadów zawierających azbest są:

1) **Marianowo**- zarządca EKOMAR sp. z o. o.

Kody przyjmowanych odpadów – 170601, 170605;

2) **Sianów** – zarządca Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.

Kody przyjmowanych odpadów – 170601, 170605;

3) **Myślibórz** – zarządca Eko-Myśl Sp. z o.o.

Kody przyjmowanych odpadów – 170601, 170605

6. Finansowe aspekty realizacji programu

W Programie założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie się odbywać ze wsparciem finansowym Gminy w latach 2009 – 2032. Wsparcie dotyczy finansowania: transportu i unieszkodliwienia wyrobów. Dofinansowanie odbywać się będzie ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Usuwanie azbestu i wyrobów go zawierających jest kosztownym przedsięwzięciem. Według danych transport i utylizacja 1 Mg to wydatek rzędu 1.300 zł. Całkowity koszt usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Karlino szacowany jest na podstawie posiadanej inwentaryzacji na kwotę **1.385.150 zł**. Wobec czego, przy założeniu realizacji „Programu” do roku 2032, roczny koszt kształtuje się na poziomie około **60.224 zł**.

Dane do wycień: płyty azbestowe 1 m²-15,5 kg,

rurociągi azbestowo-cementowe 1 mb- 55 kg

Gmina zakłada dofinansowanie transportu i utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.

zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego Programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów i urzędzeń zawierających azbest, stawia jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenia prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie Programu będzie skutkowało podnoszeniem świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją i usuwaniem azbestu. Przewidujemy, że w następnych latach Gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest celem Programu.

9. Załączniki

Wykaz podstawowych aktów prawnych dot. azbestu obowiązujących w Polsce.

I. Ustawy:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 30 ust. 3 w/w ustawy w przypadku występowania azbestu właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 w/w artykułu, jeśli ich realizacja m.in. może spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, pogorszenie stanu środowiska bądź pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych.

2. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)

Ustawa zakazuje wprowadzania na polski obszar celny azbestu, wyrobów zawierających azbest, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec. Zgodnie z ustawą produkcja płyt azbestowo-cementowych została zakończona we wszystkich zakładach do 28 września 1998 r., a z dniem 28 marca 1999 r. nastąpił zakaz obrotu tymi płytami. Do wyjątków należy azbest i wyroby zawierające azbest dopuszczone do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny spośród wyrobów określonych w załączniku nr 1 do ustawy. Wykaz tych wyrobów określa corocznie Minister właściwy do spraw gospodarki w drodze rozporządzenia. Ustawa reguluje również zagadnienia związane z opieką zdrowotną pracowników, którzy mieli kontakt z azbestem.

3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.).

Ustawa reguluje problematykę dotyczącą substancji i preparatów chemicznych, w tym niebezpiecznych oraz określa warunki, zakazy lub ograniczenia produkcji,

powierzchni ziemi, przeciwdziałania zanieczyszczeniom w tym: konieczność oznaczenia instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest oraz miejsc, w których on się znajduje, konieczność dokumentowania informacji dotyczącej m.in. występowania azbestu.

7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.). Ustawa reguluje sposób postępowania oraz obowiązki podmiotów określanych ustawą. Art. 54 ustawy odnosi się do odpowiednich zapisów ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest. Ustawa udziela delegacji ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do określenia w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw środowiska - sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

8. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671 z późn. zm.).

Ustawa reguluje zasady przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, wymagania w stosunku do kierowców i innych osób wykonujących czynności związane z tym przewozem oraz organy właściwe do sprawowania nadzoru i kontroli w tych sprawach. Przewóz materiałów niebezpiecznych w kraju określają przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Przepisy umowy ADR oraz ustawy określają warunki załadunku i wyładunku oraz przewozu odpadów niebezpiecznych. Wymagane są świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych wydane przez upoważnioną stację kontroli pojazdów oraz szkolenie kierowcy pojazdów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych.

9. Ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2005 r. Nr 10, poz. 72).

6. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nie selektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595).
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833).
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U z 2003 r. Nr 1, poz. 12).
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu i sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).
10. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz. 1858).
11. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 grudnia 2002r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu niektórych towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 237, poz. 2011 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).
13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003r. w sprawie informacji dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).
14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania

wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

23. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71 poz. 649).

24. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553).

25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).

III. ZARZĄDZENIA:

1. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielonych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 23)

Załącznik nr 2

**Informacja
o wyrobach zawierających azbest¹⁾ i miejscu ich wykorzystywania.**

1. Miejsce, adres
2. Właściciel, zarządca, użytkownik *
- a/ osoba prawna – nazwa, adres
- b/ osoba fizyczna – nazwisko, imię, adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa / rodzaj wyrobu ²⁾
5. Ilość (m², tony) ³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji ⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu
- a/ okresowej wymiany z tytułu zużycia ⁵⁾
- b/ całkowitego usunięcia
8. Inne, istotne informacje o wyrobach ⁶⁾

.....
/data/

.....
/podpis/

Objaśnienia:

* - niepotrzebne skreślić

1) Za wyrób zawierający azbest, uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier i tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”.

5) Na podstawie corocznego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub wprowadzania na polski obszar celný.

6) Np. informacje o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu.

Załącznik nr 3

Wniosek o dofinansowanie utylizacji azbestu.

Karlino, dnia

Imię i nazwisko oraz adres zamieszkania

.....
.....
.....

tel.

**Urząd Miasta i Gminy
w Karlinie
ul. Plac Jana Pawła II 6
78-230 Karlino**

Zgodnie z ustawą z dnia 19 czerwca 1997r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest /Dz. U. z 2004r. Nr 3, poz. 20/ oraz rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest /Dz. U. Nr 71, poz. 649/ oraz w związku z koniecznością dokonania zmiany pokrycia dachowego na obiekcieo powierzchni m2, stanowiącym moją własność, zlokalizowanym na działce, gmina Karlino, proszę o dofinansowanie utylizacji eternitu, stanowiącego pierwotne pokrycie dachowe. Wymiana pokrycia dachowego nastąpiła w terminie

W załączeniu:

1. Plan sytuacyjny działki

.....
/podpis/

